

บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

Administrators' Roles Affecting the Effectiveness of Learner Characteristics Development in Schools Under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2

ชชนัท จันทนะ¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์² ดร.ปิญญ์ ทองเหล้า³

Chanat Jantana¹ Asst. Prof. Dr.Jinda Lapho² Dr.Pinyo Thonglao³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาค่าอำนาจพยากรณ์ และหาแนวทางพัฒนาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา กับครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 345 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน และครูผู้สอน จำนวน 265 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multiple Random Sampling) โดยเลือกโรงเรียนทุกโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.436 – 0.742 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.915 และประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.280 – 0.816 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.912 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
3. บทบาทของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหาร ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Education Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Lecturer Master of Education Program and Doctor Program in Educational Administration Program Sakon Nakhon Rajabhat University

³ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองหลวงศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

³Director Senior Professional Level Nongluangsuksa School the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ชชนัท จันทนะ, chanat36@gmail.com

รับเมื่อ 3 มีนาคม 2567 แก้ไข 17 พฤษภาคม 2567 ตอรับ 20 พฤษภาคม 2567

4. ประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหาร กับประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. บทบาทของผู้บริหาร ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้านได้แก่ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอน การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน และการจัดกิจกรรมนักเรียน ได้ร้อยละ 38.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 32095

7. การวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหาร 3 ด้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้แก่ 1) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอน 2) การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน 3) การจัดกิจกรรมนักเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, identify the relationship, determine the predictive power and power and establish guidelines for developing administrators' roles affecting the effectiveness of learner characteristics development in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2, as perceived by school administrators and teachers with different positions, school sizes, and work experience. The sample group consisted of 345 participants, including 80 school administrators and 265 teachers. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan formula table, and multiple random sampling. The data collection tools comprised questionnaires utilizing a 5 – level rating scale. The first set focused on administrators' roles and exhibited discriminative power values within the range of 0.436 to 0.742, and the reliability 0.915. The second set pertained to the effectiveness of learner characteristics development in schools, with the discriminative power ranging from 0.280 to 0.816, and the reliability of 0.912. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t – test, One – Way ANOVA, Pearson's product – moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. The administrators' roles in schools, as perceived by participants, were overall at the highest level.
2. The effectiveness of learner characteristics development in schools, as perceived by participants, was overall at the highest level.
3. The administrators' roles in schools, as perceived by participants with different positions and school sizes, show differences overall at the .01 level of significance, whereas there were no differences overall in work experience.

4. The perceived effectiveness of learner characteristics development in schools among participants with varied positions, school sizes, and work experience, showed no difference overall.

5. The relationship between administrators' roles and the effectiveness of learner characteristics development in schools was moderately positive at the .01 level of significance.

6. The administrators' roles, encompassing three aspects: supervision, monitoring, follow – up, and evaluation of teaching and learning; establishment of policies, and goals for learner characteristics development; and organization of student activities, could predict the effectiveness of learner characteristics development at the .01 level of significance with 38.10 percent and a standard error of estimate of $\pm .32095$.

7. The research has also proposed guidelines for developing administrators' roles affecting the effectiveness of learner characteristics development in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Device Area Office 2 including three aspects: 1) Supervision, monitoring, follow – up, and evaluation of teaching and learning; 2) Establishment of policies and goals for student development; and 3) Organization of student activities.

Keywords: Administrators' Roles, Learner Characteristics Development

กุ่มิหลััง

ในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะประกันคุณภาพและประสิทธิภาพ การศึกษาของประเทศคือผู้บริหารโรงเรียน มีการติดต่อสื่อสารและการเชื่อมต่อนักทั่วโลก เรียกได้ว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ หากผู้บริหารโรงเรียนสนใจสิ่งใด หรือหากเห็นสิ่งใดสำคัญก็จะส่งเสริมสิ่งนั้น จึงทำให้โรงเรียนมีความโดดเด่นในด้านนั้น การพัฒนาโรงเรียนในยุคปัจจุบันต้องอาศัยผู้นำและทีมปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 4)

ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของสถาบันการศึกษาเป็น อย่างมาก ผู้บริหารจึงต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่ถูกต้องและเหมาะสม เพราะความสำเร็จ ของทุกงานในทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่จะสั่งการ หรือตัดสินใจแก้ไขปัญหาด่าง ๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารคือผู้ที่มีศิลปะในการบริหารคนให้ประสบความสำเร็จ ความสำเร็จย่อมบรรลุตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ (จารุณี เก้าเอี้ยน, 2557, หน้า 125)

ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันปัญหาคุณลักษณะของผู้เรียนจะค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้น จนอาจนำไปสู่ปัญหาใหญ่ตามมา ทั้งปัญหา ยาเสพติด ปัญหาการเสพยาเสพติด และปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ดังนั้น การพัฒนาคุณลักษณะ ของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาบุคคลสู่ประชากรที่ดีของประเทศ โดยที่มีการจัดการศึกษาเป็นวิธีการหลัก ที่สำคัญที่สุด การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จำเป็นต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีการพัฒนา การทางด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้เรียนที่มีประสิทธิผล เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติและนโยบายการศึกษาของรัฐ ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจะเป็นคนที่มีร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม พร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คำถามการวิจัย

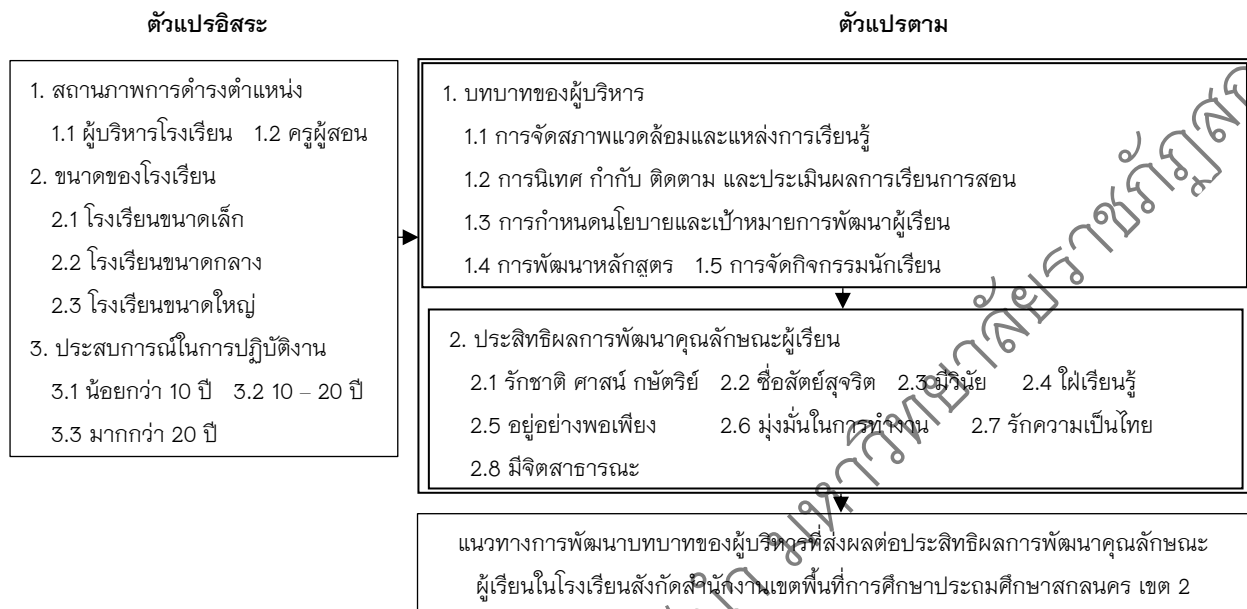
1. บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. บทบาทของผู้บริหารกับประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
6. บทบาทของผู้บริหารด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
7. แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของบทบาทของผู้บริหารกับประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,924 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 177 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,747 คน จากโรงเรียน 255 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 345 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 80 คน และครูผู้สอน จำนวน 265 คน จากโรงเรียน 80 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ t - test ชนิด Independent samples การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1. บทบาทของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
3. บทบาทของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีความเห็นมากกว่าครูผู้สอน
4. ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
5. บทบาทของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
7. บทบาทของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
8. ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
9. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหาร (X_1) กับประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียน (Y_1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
10. บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน โดยรวม ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 5 ด้าน พบว่า มี 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์คุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอน (X_2) การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน (X_3) และการจัดกิจกรรมนักเรียน (X_5)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .373 รองลงมา คือ การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .372 และการจัดกิจกรรมนักเรียน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ -.173 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม ได้ร้อยละ 38.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 3.2095

อภิปรายผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน มีการกำหนดนโยบายขอบข่ายงานที่ชัดเจนและครอบคลุมถึงความต้องการที่แตกต่างกันสำหรับผู้เรียน ส่งผลให้การพัฒนาประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ตรงตามนโยบายของโรงเรียนและการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภมาศ อุตลาต (2561, หน้า 1) กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การใช้ศิลปะต่าง ๆ ของผู้บริหารในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทุก ๆ เรื่องในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ครูบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งอาคารสถานที่ โดยใช้เทคนิคอย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาที่วางไว้

2. ประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนที่จะสามารถบันดาลให้การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนเกิดขึ้นได้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนในกระบวนการ เพราะผู้บริหารโรงเรียนคือผู้นำที่จะชี้แนะ สั่งการ และวางกรอบทิศทางทางการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนที่เป็นไปตามกฎหมาย และแนวนโยบายของรัฐ ผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษาจึงต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารจัดการโดยจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการบริหารจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ Zentner (2002, Abstract) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยนักการศึกษาส่วนมากได้เสนอรูปแบบปฏิรูปการศึกษาที่หลากหลาย แต่ก็มีเชื่อในการปฏิรูปโรงเรียนว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และมีหลายระดับ และเป็นประเด็นทางการศึกษาที่ซับซ้อนมาก การศึกษาในครั้งนี้จึงไม่ต้องการศึกษาปัญหาทางวินัยโดยเพียงแต่ไปถามนักศึกษาเท่านั้น ควรเน้นศึกษาในบริบทที่กว้างกว่า ว่ามีอะไรบ้างที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ที่อาคารเรียน ที่โรงเรียนในชุมชน และที่ชุมชนในการศึกษาในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับวินัยนักเรียน โดยมีตัวแปรอิสระ ได้แก่ วินัยนักเรียน วัดได้จากการหนีเรียน การพักการเรียน การไล่ออก สถานภาพด้านเศรษฐกิจทางสังคม ขนาดของอาคารเรียนที่มีนักเรียนแต่ละชั้นเรียน ความสามารถทางด้านภาษา เชื้อชาติของชนกลุ่มน้อย ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัดจากคะแนน แบบทดสอบซึ่งวัดความสามารถในการอ่านและคณิตศาสตร์ผลการศึกษานับสนุนที่ว่า วินัยนักเรียน มีความสัมพันธ์อันดีสูงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีความเห็นมากกว่าครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กระบวนการต่าง ๆ

ในดำเนินงานของโรงเรียน การบริหารทางการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่ละแห่งอาจมีกำหนด ขอบข่ายที่แตกต่างกันและบทบาทของผู้บริหารในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารทุกโรงเรียน ทุกคนควร ให้ความสำคัญและตระหนักเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีและสร้างศรัทธาต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารจะเป็นผู้นำที่มี บทบาทสำคัญต่อการพัฒนานำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จหรือประสบความสำเร็จกับความล้มเหลวได้เท่า ๆ กัน และในด้านของครูผู้สอน เป็นผู้รับนโยบายจากผู้บริหารโรงเรียนสู่การปฏิบัติงาน สภาพของบทบาทจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพีใจ ปันรอบรู้ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการ บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้โรงเรียนทุกขนาดมีการพัฒนาครู บุคลากร และตัวผู้บริหารโรงเรียนเองก็มีการพัฒนา ตนเองอยู่ตลอดเวลา การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนทุกคนด้านการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน รวมถึงมีการสร้าง บรรยากาศในองค์กร ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ อ่อนเอน (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทาง การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

5. บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีโครงสร้างการบริหาร ที่ซับซ้อนกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากมีนักเรียนและบุคลากรจำนวนมากที่ต้องดูแล โรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหาร มักจะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็นหลายส่วน เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย วิชาการ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป และหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน แต่ละส่วนจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างกันไป ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารอาจทำหน้าที่หลายอย่างในเวลาเดียวกัน เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียนอาจทำหน้าที่ เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติเดช สมตน (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร พบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ไม่ว่าจะ ไรโรงเรียนขนาดใด ต่างก็มีเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน เช่น ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ในการ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะ ในขณะที่ครูผู้สอนมีหน้าที่ในการนำการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการ พัฒนาคุณลักษณะ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายอาจมีความแตกต่างกัน แต่ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนก็ เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ

Zentner (2002, Abstract) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยนักการศึกษาส่วนมากได้เสนอรูปแบบปฏิรูปการศึกษาที่หลากหลาย

7. บทบาทของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้ดำเนินงานไปได้โดยมีประสิทธิภาพ เกิดจากมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานที่มีรูปแบบชัดเจน การร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีประโยชน์มากในการสร้างและบำรุงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี และให้การสนับสนุนที่เหมาะสมแก่นักเรียน ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูในการพัฒนาทักษะการสอนและใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ในขณะที่ครูสามารถช่วยให้มุมมองจากสถานการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียนที่ทันสมัยและเป็นประสบการณ์ที่นักเรียนรู้อำนาจแก่นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ใจ ปันรอรู (2564, บทความ) ได้ทำการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน

8. ประสิทธิภาพการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่อาจส่งผลต่อ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน แต่ท้ายที่สุดแล้วผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอนต่างก็มีอุดมการณ์ไม่แตกต่างกันในการที่จะร่วมกันพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ Mirisse (2005, pp. 2090 – A อ้างถึงใน สุวิทย์ เขตขมภู, 2562, หน้า 98) ได้ทำการสำรวจเทคนิคการคิด แบบสร้างทางสายกลาง 2 แบบ คือ ความมีจิตใจที่เข้มแข็ง (สติ) และความรักความกรุณา (เมตตา) โดยใช้กลยุทธ์ การฝึกอบรม

9. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหาร (X) กับประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนในยุค ปัจจุบัน มุ่งที่จะบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศ จะต้องให้ความสนใจในเรื่องของการวางแผนแนวทางในการปฏิบัติและ กระบวนการทำงานภายในองค์กรให้ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย มาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน นอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีบทบาทในการสื่อสาร แสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่ทันสมัย และเป็นศูนย์กลางของข่าวสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร นำข้อมูลมาพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gould (1998, Abstract) ทำการวิจัย เรื่อง การรับรู้ของครูใหญ่ในโรงเรียน ประถมศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของตนเองในการช่วยเหลือครู เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ผลวิจัยพบว่าบทบาท ของครูใหญ่ในการช่วยเหลือครู เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนนั้นเป็นบทบาทลำดับขั้นตอนของครูใหญ่ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

10. บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 5 ด้าน พบว่า มี 3 ด้านที่สามารถ พยากรณ์คุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมได้

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอน (X_2) การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน (X_3) และการจัดกิจกรรมนักเรียน (X_5) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .373 รองลงมา คือ การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .372 และการจัดกิจกรรมนักเรียน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ -.173 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติเดช สมตน (2565, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตร (X_2) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม (X_3) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีจำนวน 3 ด้าน โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนควรตรวจติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รองลงมา คือ การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดกิจกรรมนักเรียน ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถ และความต้องการของตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดกิจกรรมนักเรียน รองลงมา คือ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ และการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนา ตามลำดับ ในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับผู้เรียน โดยต้องจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นำไปพัฒนาประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ไปทำการวิจัยในรูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 และเขตอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหาร ในด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อสะท้อนถึงประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

2.3 แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในด้านที่ต้องนำไปหาแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหาร ได้แก่ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอน การกำหนดนโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน และการจัดกิจกรรมนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤติเดช สมตณ. (2565). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพาน จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จรูณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์ และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร มีออาชีพ. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- บังอร นารี. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมบรรยากาศขององค์กรตามความคิดเห็นของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พิมพ์ใจ ปันรอรู. (2564). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 13(2), 191 – 200.
- ศุภมาศ อุตลาต. (2561). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวิทย์ เขตชมภู. (2562). การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อภิชาติ อ่อนแอม. (2559). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Gould, S. M. (1998). The perceptions of elementary school principals regarding their role in helping teachers increase student learning. *Dissertation Abstracts International*, 59(7), 2267 – A.
- Zentner, S.M. (2002). The relationship between student discipline and student achievement: A multi-linear approach. *Dissertation Abstracts International*, 62(7), 2312 – A.